

Barren ved indsejlingen til Santa Martha er netop passeret, bemærk ekkoloddets dybdeangivelser de seneste 10 minutter

Et overset sejlads- område i Nordspanien

Undervejs mod Middelhavet eller De Canariske øer er der rigtig mange sejlere, der på vejen mod det store eventyr, gør ophold i La Coruña i Nordspanien.

TEKST & FOTO STEN ENGELSTOFT

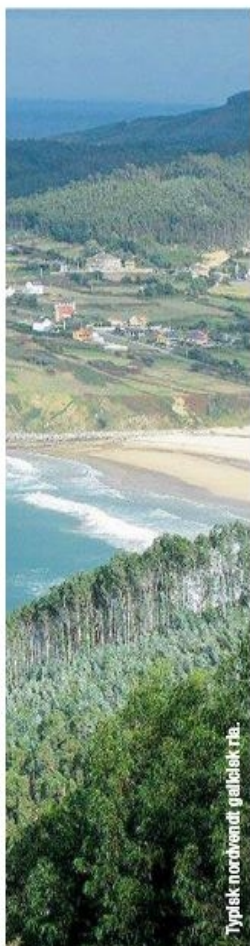
La Coruña er et praktisk sted at anduve efter krydsningen af Biscayen, og byen er bestemt også et besøg værd. For de flestes vedkommende fortsætter man herfra videre mod syd så hurtigt som muligt. Men det er egentlig synd, for Galicien har meget at byde på. På Trolands tur mod Middelhavet brugte vi tre forårsmåneder til at udforske områdets mange fjorde (rias), inden vi fortsatte mod Azorerne sidst i juni.

Rias Altas

Galicien er en selvstyrende region i Spanien med sin helt

egen kultur og et sprog, der ligger tæt på portugisisk. Den er beliggende på Spaniens nordvestligste hjørne, og kysten er karakteristisk ved de smukke fjordlandskaber, der er dannede af druknede floddale og adskilte af grønne bjergrygge, de såkaldte rias. Her skelnes der mellem de mere rå og udsatte nordvendte Rias Altas (= høje, dvs. nordlige) og de mildere sydvendte Rias Bajas (= lave dvs. sydlige).

Generelt er vejret i området præget af skiftende forhold på en kyststrækning, der er meget udsat. Den berøres jævnligt af de vestgående lavtrykspassager,

Typisk nordvendt galicisk ria.

GALICIEN

bunden; men da vi ankrede i god afstand, syntes vi selv, skulle vi være fri af alle farer. Alligevel fangede vi en kæde. Efter flere forgæves forsøg på at få ankeret op, havde vi næsten opgivet, fordi det på seks meters dybde havde sat sig (næsten) uløseligt fast.

En hollandsk alenesejler, Ronald fra "Free-Mind", hjalp os heldigvis med at få vores dyrebare anker og kæde reddet. Ronald var manden, der kunne dykke ned på de seks meter og få en line om kæden, som vi derefter kunne løfte fri af bunden, mens vi forsigtigt lirkede vores anker fri.

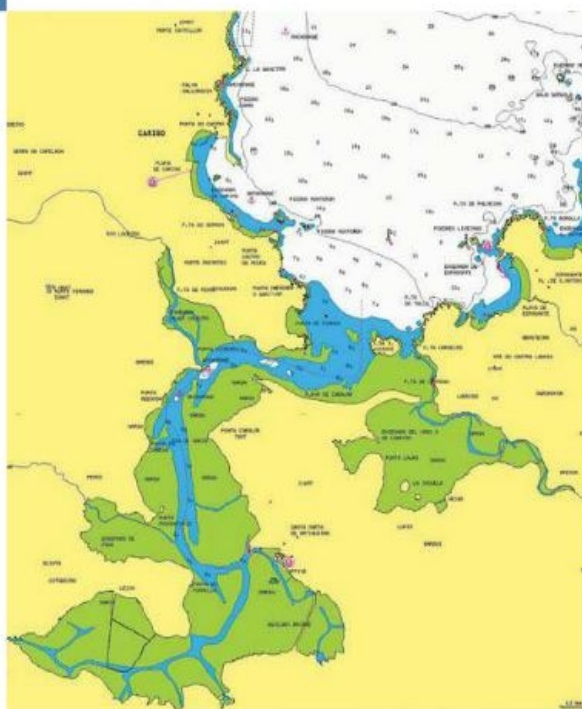
Blandt meget andet bød Cedeira også på en interessant kulinarisk oplevelse: Percebes. Det er særlig galicisk delikatesse, en slags rur (biologerne kalder dem rankefødder, og der er tale om en slags krebsedyr), der gror på klipperne i havsbåndet. Her overskyldes de konstant af bølgerne, og det er ganske farligt og besværligt at "høste" dem ved lavvande med brydende bølger. På en restaurant på havnen blev vi første gang præsenteret for denne helt friskhøstede specialitet, og

Tidevandskurven hvor vi lige før høj-vande anløb Santa Marta de Ortigueira (Navionics)

og de dertil knyttede vestlige vinde. Men specielt i sommersæsonen er der også lange perioder med varmt vejr og rolige vejrforhold. En kombination af omhyggelige studier af GRIB filer, og lokale vejrmedlinger for de kystnære områder, gør det heldigvis altid muligt at finde huller i vejret, hvis bare man har tilstrækkelig tid til rådighed. I et sådant hul lykkedes det os at besøge Ensenada de Santa Martha, der, som pilot-bogen ganske rigtigt advarede mod, ikke var nem at anløbe. Indsejlingen til denne smalle ria er her, i modsætning til de fleste andre steder, blokeret af en række øer og sandbanker med meget ringe vanddybder. En eventuel kombination af faldende tidevand (tidevandsforskellen er mellem 2½ og 3 meter) og dønninger fra Biscayen vil være en, i bogstaveligste forstand, dødsensfarlig situation. Men med fornuftige vejrforhold og omhyggelige studier af tidevandstabellen er et besøg dog muligt, og med Troldands sækkekøl bliver det endnu mere udramatisk. Og belønningen venter inden for. Her er der mange velbeskyttede ankringsmuligheder midt i den vilde natur og inderst inde, et lille charmerende og uberørt bysamfund.

Vores næste stop var i Ria Cedeira små 15 sømil længere mod vest. Det var et kort, men bevidsthedsrigt besøg, blandt andet på grund af ankerproblemer. Bugten har et stort område med permanente bøjer for mindre lokale fiskefartøjer. Disse er fastgjorte til store kæder, som er udlagt på

Søkortudsnit fra vores tablet, der viser Santa Martha de Ortigueira. De grønne områder på kortet er over kort-nul og er altså i princippet tørlagte ved lavvande (Navionics)

det var ganske klart, at vi ikke kunne sige nej. Men for at være helt ærlig var de nok mere udseendet og oplevelsen end smagen som sådan, der gjorde mest indtryk på os.

Fra Cedeira videre til La Coruña, hvor vi lå i næsten en uge, mens det blæste med kulingsstyrke ude på Spaniens nordvestligste hjørne; men det er en dejlig by, og solen skinnede med temperaturer på op til 25° først i april. Her

Muslingedyrkning er en af de vigtigste indtægtskilder i Galicien.

mødte vi George – en noget speciel engelsk ensomsejler i en gammel LM27. Han kom sejlen ind iført et tilsyneladende ulastelig jakkesæt, der dog ved nærmere eftersyn viste sig at være endog særdeles slidt. Han var på vej til Algeriet og forklarede, at han studerede arabisk; jo man møder mange forskellige mennesker.

Dødens kyst

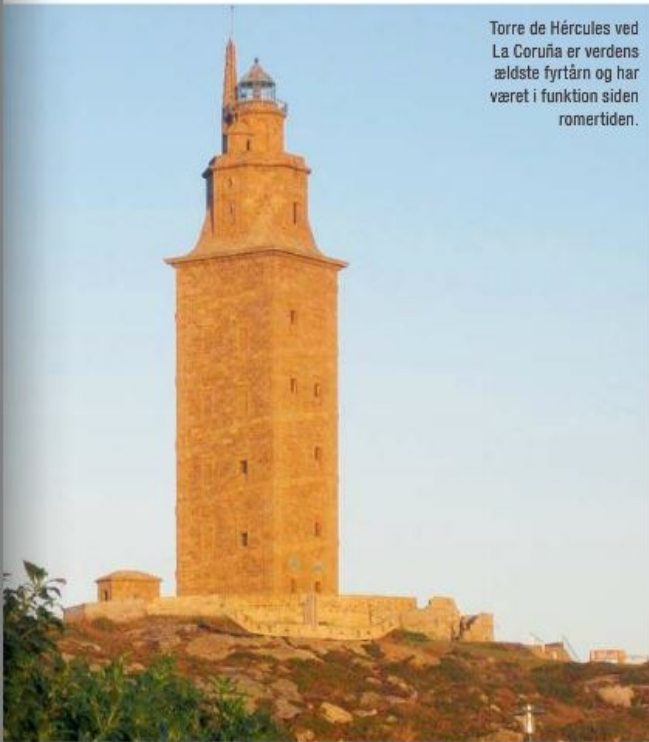
Fra La Coruña videre mod sydvest til Camariñas,

der er det eneste fornuftige stop inden Finisterre, men som ligger helt uden for lands lov og ret. Midt på en kyststrækning med det skræmmende navn Costa de Muerte eller på dansk: Dødens kyst. Trods navnet er strækningen meget besøgsværdig og dramatisk. Camariñas er en fiskerihavn, en slags spansk udgave af Hanstholm. Den ligger velbeskyttet og har en meget fin lille sejlklub med god mad og venlige mennesker. Så her blev vi nogle dage, mens det blæste 12-14 m/s derude i Nordatlanten. Og det var godt, vi ikke havde travlt, for vi fik gået nogle dejlige ture. Her oplevede vi for første gang den lokale befolknings passion for at vade rundt i mudderet ved lavvande for at samle muslinger, som så sælges til de lokale restauranter. Denne høst af havets frugter kræver særlig tilladelse og er kvote-belagt; ja faktisk så vi en uanmeldt kontrol, hvor muslingesamlerne måtte vise deres licens samt lade deres fangst veje og kontrollere.

Yderligere små 20 sømil syd fra Camariñas kommer så endelig rundingen af den antikke romerske verdens

Karakteristiske glasdækkede husfacader i La Coruña

Torre de Hércules ved La Coruña er verdens ældste fyrtårn og har været i funktion siden romertiden.

Santiago de Compostela med den imponerende valfartskirke, der er målet for en vandretur på Caminoen.

ende: Finisterra, og herefter er vi er fremme i Rias Bajas, der er meget venligere og tættere befolkede end de barskere Ria Altas.

Ria Muros, Arosa og Pontavedra

Det er umuligt at nævne alle de dejlige steder, vi besøgte; men efterhånden som man bevæger sig sydpå, blev klimaet stadig mildere, og foråret overhalede os. Vi er nu igen i en vinproducerende region, hjemstedet for den rigtig gode galiciske hvidvin: Albariño. Det er foreløbigt slut med de lange dagssejladser, og såvel Costa del Muerte som Cabo Finisterre er bag os. Vi har på vejen besøgt Portosin, der ikke var interessant. Det var til gengæld Noia bare 10 km derfra og Muros, hvor vi lå for anker lige uden for byen i adskillige dage. Nu bagefter er det svært uden hjælp fra logbogen at huske de forskellige spændende steder med deres eksotiske navne fra hinanden: St.Uxia, hvor vi lå frygtelig uroligt, men mødte Lisa og Svend-Gösta, der inviterede på svensk påskefrokost, Pobra, hvor vi på et af det dejlige markeder med lokale produkter købte et par flasker af bondens hjemmebrændte aguardiente (en lokal brændevin, der bedst kan beskrives som en slags galicisk grappa). Cambados, hvorfra vi på vores foldecykler kørte en lang tur og besøgte en vingård samt Rianxo og Sanxenxo. Læg mærke til navnenes mange x'er, der er meget galiciske og helt forskellige fra castiliansk spansk.

En af områdets hovedbyer: Villgarcia skal imidlertid have et par ekstra ord med på vejen. Herfra var vi en kort

tur hjemme i Danmark for at fejre min mors 90 års fødselsdag, og vi fik vi skiftet varmeveksleren på vores motor; men vi behøvede ikke at kede os, mens vi ventede på reservedelen. For på bare en time kan man med tog besøge den berømte valfartsby Santiago de Compostela, hvor apostlen Jakob angiveligt skal være begravet. Endvidere oplevede vi et fantastisk middelaldermarked med utallige spisemuligheder lige fra helstegt pattegris til store friskkogte ottearmede blæksprutter. Og alt

Et udvalg af lokal Orujo –likør lavet på basis af lokal aguardente (=ildvand).

Costa de la Muerte

Fisk og skaldyr i rå mængder og tilberedt så mundvandet løber i frit fald

Vongole- og knivmuslinger på auktion i Villagarcia

imens kunne man nyde at se på diverse gamle håndværk, se på gøglere og høre på brass band & keltisk musik. Endelig oplevede vi her en auktion over regionens store eksportvare: muslinger af alle slags. Det var også i Villagarcia, at vi første gang mødte de irske sejlere Donal og Anne, nogle utroligt varme mennesker, der som de første gjorde os opmærksomme på, at det slet ikke var nødvendigt at købe mad; for når man på barerne bestilte et glas hørte der altid en lille tapa til, så det var bare et spørgsmål om at drikke i tilstrækkeligt omfang.

Endelig var vi meget betagede af besøget i Combarro. Det er en lille by, der bedst kan beskrives som et sted midt i mellem en turistfælde og en lille perle, men absolut mest det sidste. Her mødte vi igen Donal og Anne, og det tærede på vores ressourcer (leveren især).

Ria Vigo og Islas Cies

Den sydligste af de galiciske rias er Ria de Vigo. Riaen er ud mod Atlanterhavet beskyttet af et par spændende øer: Islas Cies. Det er et naturreservat, og der er begrænsninger på antallet af besøgende, der tillades pr.

dag. Det betyder, at man først skal registreres og have en generel tilladelse til at ankre op ved øerne. Herefter skal man så på nettet sikre sig, at der rent faktisk er plads inden for kvoten på de udvalgte dage. Det var nu ikke var et problem i begyndelsen af juni, hvor vi besøgte stedet, for sæsonen var endnu ikke rigtigt startet. Er man så endelig opankret i den fine østvendte bugt og går i land, åbner der sig et rent paradys med fine gåture og utroligt flotte udsigter hele horisonten rundt.

Ria de Vigo rummer endvidere to bysamfund, der hver på deres måde er besøg værd. Mod syd ligger Bayona, en by på bare 10.000 indbyggere, et antal, der firedobles om sommeren. Mest kendt er stedet imidlertid for den imponerende middelalderslot, der knejser over byen og beskytter indsejlingen til den store velbeskyttede bugt, og det var her, at det ene af Columbus skibe, Pinta i 1474, først landede og overbragte nyheden om opdagelsen af den ny verden. Til minde om dette har man bygget en tro kopi af Pinta, som ligger i havnen og kan besøges.

Vigo længere inde i riaen er en helt anden slags by. Med 300.000 indbyggere er det Galiciens største by og Spaniens, ja faktisk verdens, største fiskeriby. Herfra sejler store industritrawlere fulgt af flydende fabrikkaskibe, der opererer overalt på verdenshavene.

Som turistby er Vigo måske knapt så interessant, men Club Nautico har verdens mest charmerende klubsekretær. Vigtigere er det måske, at Vigo har en stor international lufthavn, så den er velbeholdende for eventuel udskiftning af besætning og til proviantering, hvad enten man fortsætter videre langs Portugals kyst sydover, eller vil ud på det dybe vand til Azorerne godt 900 sømil mod sydvest.

Efter vores lange ophold i de galiciske rias var det lidt vemodigt ved at forlade området. Det er ikke lige sådan at komme tilbage til, og det ville det faktisk være et rigtig godt sted at have sin båd liggende mere permanent. Vejret er behageligt, maden fremragende, priserne overkommelige, internationale flyforbindelser gode, sejladsen er varieret, og befolkningen er utroligt venlig. Men vi skulle videre ud på det store eventyr.

Middelalderfestival i Villagarcia